

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce: P. P.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
pracoviště Ústí nad Labem
Revoluční 3289/15, 400 01 Ústí nad Labem

o žalobě proti rozhodnutí žalované o námitkách ze dne 17. 6. 2021, čj. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované o námitkách ze dne 17. 6. 2021, čj. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 164,- Kč, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 17. 6. 2021 rozhodla žalovaná o námitkách žalobce proti rozhodnutí orgánu I. stupně ze dne 19. 3. 2021, a to tak, že námitky žalobce zamítla a potvrdila správnost rozhodnutí orgánu I. stupně. Tím byla zamítnuta žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu, a to dle § 41 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „ZDP“), pro nesplnění podmínek ust. § 39 odst. 2 písm. c) ZDP, s odkazem na posudek Okresní správy

sociálního zabezpečení Semily ze dne 1. 3. 2021. Citovaný posudek hodnotil zdravotní stav žalobce tak, že neodpovídá invaliditě třetího stupně, ale nadále pouze stupni II., neboť míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla zjištěna ve výši 60 %.

2. Žalovaná v námitkovém řízení znovu posoudila zdravotní stav žalobce, za rozhodující příčinu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určila zdravotní postižení, odpovídající kap. V, pol. 4 d) vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška č. 359/2009 Sb.“), míru poklesu pracovní schopnosti určila ve výši zde stanovené, tedy 60 %, s tím, že ve smyslu ust. § 3 a § 4 této vyhlášky již tuto hodnotu nemění.
3. Žalovaná uvedla, že u žalobce se jedná o bipolární afektivní poruchu, těžké postižení, stav po opakovaných hospitalizacích na psychiatrii, po autonehodě s polytraumatem, vertebrogenní algický syndrom bederní a křížové páteře, astma bronchiale, pollinosis, hypacusis oboustranná a anamnesticky drogový abus. V žalobou napadeném rozhodnutí žalované se dále uvádí, že žalobce je schopen pracovního zatížení v chráněném prostředí v omezeném rozsahu pracovní doby. Výkon většiny denních aktivit je podstatně omezen, somaticky je nález bez patologie, nebyl shledán důvod pro využití navýšení míry poklesu dle § 3 výše cit. vyhlášky.

II. Žalobní argumentace

4. Žalobce brojil proti rozhodnutí žalované o námitkách, uvedl, že ho považuje za nesprávné. Závěr o tom, že již nesplňuje podmínky III. stupně invalidity, učinil dle jeho názoru posudkový lékař, aniž by podrobně zkoumal jeho zdravotní stav, na jednání nebyl přizván. Jeho těžká nemoc je doživotním postižením, jedná se o zákeřnou nemoc. Žalobce je přesvědčen, že posudkový lékař nehodnotil jeho celkovou výkonnost, pohyblivost, myšlení, traumata, stavy děsu, měsíce depresí. Upozornil rovněž na to, že oproti r. 2020 se jeho zdravotní stav zhoršil, až mu skončí neschopenka, bude jeho příjem činit jen 8.500,- Kč, platí alimenty 4.000,- Kč. Žalobce k žalobě přiložil nález MUDr. J. K., lékařky psychiatrické ambulance v Jilemnici ze dne 28. 6. 2021.

III. Jednání krajského soudu

5. Při jednání soudu dne 6. 6. 2022 soud konstatoval posudek Posudkové komise Ministerstva práce a soc. věcí ČR v Hradci Králové, která vypracovala posouzení zdravotního stavu žalobce jako věcně a místně příslušná posudková komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění). Posudek byl vypracován dne 8. 2. 2022, žalobcův zdravotní stav byl přehledně při jednání komise přítomnou lékařkou oboru psychiatrie.
6. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce PK zvolila postižení bipolární afektivní poruchou, s převahou manických fází se zvlášť těžkým postižením, v posledních letech nebylo dosaženo úplné remise. Dále se u žalobce jedná o stav po opakovaných hospitalizacích na psychiatrii (2016, 2018, 2019 a 2021), stav po autonehodě 11. 11. 2015 s polytraumatem – kraniotrauma, sériová fraktura žeber vpravo, fraktura příčných výběžků L3 – L4 vpravo, vertebrogenní algický syndrom LS páteře, astma bronchiale, hypacusis oboustranná, drogový abus. PK uvedla, že u žalobce před autonehodou předcházela těžká deprese s téměř dokonanou sebevraždou, v r. 2018 byl přijat do Kosmonos pro dekompenzaci základní diagnózy, popsány nálezy z této

hospitalizace, i z r. 2019 a 2020 a 2021. Posudková komise dále citovala z vypracovaného znaleckého posudku MUDr. T. ze dne 20. 12. 2021, že na základě usnesení Okresního soudu v Semilech o určení rozsahu svéprávnosti se u žalobce jedná o stav trvalý, léčebně v tomto stadiu nemoci velmi obtížně ovlivnitelný, léčbou lze pouze zmírnit některé příznaky duševní nemoci. Do budoucna tak nelze očekávat forenzně významné zlepšení jeho duševního stavu, schopnost posuzovaného právně jednat je v důsledku přítomných duševních poruch značně dotčena, není schopen samostatně nakládat s finanční částkou přesahující 1.500,- Kč týdně. Schopnost rozhodovat se správně je značně ztížena, snížena je schopnost samostatně právně jednat v běžných záležitostech každodenního života, není schopen správně porozumět obsahu a důsledkům smluv, jejichž finanční či majetková transakce přesahuje zmíněnou částku, především není schopen posoudit jejich důsledky. Není schopen žádné pracovní činnosti, v této oblasti není schopen právně jednat. Není schopen rozpoznat potřebu sociálních služeb, rozhodovat o svém zdraví a léčbě, samostatně jednat s úřady v jakýchkoliv záležitostech, posoudit problematiku institutu manželství, význam a důsledky otcovství, osvojení dítěte, převzetí a uplatnění rodičovské zodpovědnosti, samostatného styku s dítětem. Je schopen volit, není schopen být volen, je schopen účasti na soudním řízení. Posudek PK dále popsal závěry kontrolních lékařských psychiatrických vyšetření z průběhu r. 2021 a z 31. 1. 2022.

7. V závěru posudkového hodnocení PK uvedla, že prostudovala veškeré obsáhlé lékařské nálezy, uplatněné v průběhu odvolacího řízení, nálezy v dokumentaci ošetřujícího praktického lékaře, dospěla k závěru, že u pacienta se jedná o závažnou duševní poruchu, kdy prognóza je nepříznivá, v posledních letech nebylo dosaženo úplné remise, není schopen práce ani na částečný úvazek. U žalobce se tak jedná o rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, odpovídající kap. V, pol. 4, písm. e) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro postižení bipolární afektivní poruchou s převahou manických fází, bez dosažení úplné remise je toto onemocnění hodnoceno mírou poklesu pracovní schopnosti ve výši 70 %. PK uvedla, že tuto míru poklesu volí s ohledem k funkčnímu postižení při základní diagnóze se zohledněním dělnické profese, kdy se jedná o zvláště těžké postižení chronickou nebo závažnou manii, těžké depresivní epizody s nutností opakovaného poskytování ústavní péče v nemocnici nebo odborném léčebném ústavu, se závažným narušením výkonu téměř všech denních aktivit. Dolní hranice rozpětí pak byla volena vzhledem k tomu, že onemocnění je bez psychotických příznaků, zdravotní stav však zhoršují nezdrženlivé osobnostní rysy a abúzus návykových látek. Za celé sledované období nebylo dosaženo remise onemocnění, bylo doporučeno omezení svéprávnosti, posuzovaný má nasazenu masivní antipsychotickou léčbu. Jedná se o invaliditu dle § 39 odst. 2 písm. c) ZDP, PK uvedla, že invalidita III. stupně i žalobce trvá nadále.
8. Krajský soud dále konstatoval, že součástí spisu je i podání Obce Nová Ves nad Popelkou ze dne 9. 5. 2022, v němž starosta obce sdělil, že obec byla jmenována opatrovníkem žalobce na základě rozhodnutí Okresního soudu v Semilech, které nabylo právní moci dnem 19. 4. 2022. Opatrovník navrhl navrácení III. stupně invalidity žalobci, který žije na hranici sociální chudoby. K podání obec přiložila rozsudek Okresního soudu v Semilech čj. 7 Nc 1113/2021 ze dne 31. 3. 2022, kterým byla obec ustanovena opatrovníkem žalobce.
9. Pověřená pracovnice žalované při jednání soudu sdělila, že žalovaná respektuje skutečnosti, uvedené v posudku PK a ponechává proto rozhodnutí na úvaze soudu.

Žalobce soudu sdělil, že s citovaným posouzením svého zdravotního stavu, provedeným posudkovou komisí MPSV souhlasí, měl nesmírné potíže finančního i dalšího rázu. Na náhradu nákladů řízení účtoval jízdné k jednání soudu a zpět, při ceně jedné cesty vlakem 82,- Kč.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Soud přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní - s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného, provedené důkazy hodnotil jednotlivě i v jejich souhrnu (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že žaloba byla důvodná.
11. **V ustanovení § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění,** je v odst. 1 uvedeno, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V odst. 2 se pak uvádí, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
12. Krajský soud vyžádal ve věci posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti žalobce věcně a místně příslušnou posudkovou komisí. Posudková komise zhodnotila veškerou dostupnou zdravotní dokumentaci, mj. i znalecký posudek (viz bod 6) a dospěla k závěru, že rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce odpovídala a odpovídá i v době současné míře poklesu pracovní schopnosti ve výši 70 %, trvání invalidity III. stupně u žalobce tak bylo nepřetržité. Odůvodnění posudku PK je podrobné, je postaveno na závěrech několika psychiatrických nálezů, znaleckého posudku, jakož i závěrech ošetřujícího lékaře. Těžilo i ze závěrů opakovaných psychiatrických hospitalizací žalobce. Krajský soud měl výše uvedenými skutečnostmi za objektivně prokázané, že u žalobce nedošlo v průběhu minulého období k jakémukoliv zlepšení zdravotního stavu, nedošlo ani k remisi a jeho závažný stupeň rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu trval a trvá nadále. Je tak objektivně doloženo, že míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 70 % je oprávněně určená, ze znaleckého posouzení pak jasně vyplývá i skutečnost, že žalobce není schopen jakékoliv výdělečné činnosti a jeho schopnosti byly na základě znaleckého posouzení zákonně omezeny a byla mu soudně ustanovena obec jako opatrovník.
13. Vyhláška č. 359/2009 Sb., ve své kapitole V, položka 4 upravuje afektivní poruchy – poruchy nálady, kde posudkovým hlediskem je při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti nutnost zhodnocení charakteru a závažnosti fází (epizod) poruch nálady, doby jejich trvání, frekvence a intervalů mezi jednotlivými fázemi, přítomnosti či nepřítomnosti tělesných a duševních příznaků. Pod písm. e) je popsáno zvláště těžké postižení, kdy depresivní epizoda je těžká a chronická nebo závažná manie, často s psychotickými příznaky, nutností opakovaného poskytování ústavní péče v nemocnici nebo odborném léčebném ústavu, se závažným narušením výkonu téměř všech denních aktivit. Odborné nálezy tyto skutečnosti u žalobce potvrzují, posudková komise pak odůvodnila využití dolní hranice zdejšího rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti (70 – 80 %) tím, že u žalobce chybí psychotické příznaky.
14. Krajský soud pokládal po přezkoumání a projednání věci posudkový závěr PK v Hradci Králové za objektivní, vyčerpávající a souladný s platnou právní úpravou, jak uvedena shora. Pro vady řízení, které vedly k vydání rozhodnutí o námitkách, rozpornému se

zákonem, krajský soud rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrací k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s.ř.s.). V novém řízení vezme žalovaná v úvahu důkazy, provedené a popsané soudem a vydá nové rozhodnutí ve věci (odst. 5 a 6 cit. ustanovení).

V. Náklady řízení

15. Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje zněním ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., když náhrada nákladů řízení byla přiznána ve věci úspěšnému žalobci, a to ve výši 164,- Kč, představující jízdné vlakem žalobce k jednání soudu a zpět.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 6. června 2022

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně